

Bernal, 9 de desembre de 1981

Estimat Joaquim,

Realment el temps passa volant. La teva darrera és del 9 de novembre i ja som al 9 de desembre, i t'asseguro que em semblava que feia quatre dies que l'havia rebuda. L'única explicació, doncs, del retard a contestar-te la trobaríem, penso, en el fet d'anar tan de bolit. I a tu et passa el mateix, pel que veig. Renoi, quina manera de viatjar i de veure món, tu! I a'alternar! Dignes que no fas guions per a espectacles de revista, que si no, no sé pas que hi diria la Rosa, de les teves escapades professionals, amb la gent de la cultura, car aleshores estaries sempre voltats de vedettes també, però de les de piç i cap de costella, o no?

He rebut els vint-i-cinc exemplars del meu conte, merces a la teva generositat d'enviar-me'ls per avió. Totes aquestes despeses hauries d'anar-les anotant per passar comptes algun dia. I també m'ha arribat l'exemplar de Lovecraft, Lovecraft!, juntament amb els retalls de diari. Per tot plegat, moltes gracies, per ara.

No em dius res del lot de llibres per als catalans de Pergamino. Ja sé... No has tingut temps d'ocupar-te'n, oi? Ho comprenc.

Bombes a Joan Fuster, per una banda; atacs a Albert Manent i interpel·lacions a Max Cahner, per l'altra... Quin merder! I les genuflexions, i les reverencies, i les baixades de pantalons... dels genuflexes, cinturaflexes i despantalonats, que el dia que menys s'ho pensin, se la trobaran tan endins que els fara pessigolles a la campaneta. I s'ho tindran ben merescut, per bé que els qui pagaran els plats (o els esfinters) trencats serem tots nosaltres. En fi, el que cal fer és posar-se una cuirassa culera i no badar. Potser, ben pensat, allo que ens caldria fóra un nou rei en Jaume, un nou conqueridor, però com el que ens descriu en Pitarra, el qual pogués fer amb "aquesta gent" allo que va fer l'altre amb els moros a Mallorca. Són tantes les cabronades que hem d'engaltar, que em poso de tan (i tanta) mala llet que de seguida sobreix a doll i no la puc contenir. De manera que perdona aquesta expansió més o menys sicalíptica.

Ara adoptem, doncs, el to ponderat i seriós que s'escau en una carta com aquesta (?) i parlem de la possible creació d'una associació de traductors. T'agraeixo que m'hagis donat el nom i l'adreça de l'Urpínel, i potser si un dia estic d'ullera li escriuré, perquè, ben mirat, que cony puc fer jo des

d'aquí estant per endegar una cosa com aquesta, tret de donar-li anims i tustar-li l'espatlla (metaforicament parlant, és clar)? Bé, em sembla que avui em sera una mica difícil de contenir la mala llet, que cada vagada se'm fa més agra, i adoptar un to més amable.

Tornem al "Conte del diumenge". M'ha agradat força la presentació, trobo que fa patxoca, oi?, i les il·lustracions, bé que una mica dures, no estan malament. Les teves paraules tenen un so més sonor en lletra d'impremta i fins i tot m'han fet venir ganes d'escriure aqueixa novel·la que tan convençut estas que podria sortir de la meua ploma. Però, noi, ara per ara, no sera pas possible, car ja em manquen mans i ulls i cervell per poder fer tota la feina que tinc. En aquests moments, es pot dir que estic fent dues traduccions alhora, una al català i l'altra a la llengua de Cervantes (és un dir). De la castellana, més val no parlar-ne. La catalana és la *Vanity Fair* que, per sort, és molt més divertida que no la recordava. Jo l'havia llegida en una traducció castellana de la Sopena, feta per un d'aquells traductors tan pomposos de la "vieja escuela" que, de fet, en feien una versió "sui generis" que poca cosa tenia a veure amb l'estil de l'original, per no parlar dels disbarats de traducció que s'hi troben. O sigui que tenia la idea que es tractava d'una obra feixuga, una mica plom, però en canvi trobo que l'autor té un maretat sentit de l'humor i una fina ironia, i per tant m'ho passo força bé, traduint-la.

Però, a sobre d'això, fa uns quinze dies va venir per aquests verbalts en Cendrós, de ca l'Ayma, i vam enraonar de futures traduccions, entre d'altres coses, i sense més ni més ja em va encarregar per quan pugui ("Nosaltres som eterns", va fer molt optimista) la traducció de To the Lighthouse de la Virginia Woolf (la Rosa estara contenta, oi?). Per tal com també volia incorporar l'Anthony Burgess a la "Proa", en un primer moment havia pensat de fer traduir la seva darrera novel·la Earthly Powers (que en castella han traduït com Los poderes de las tinieblas, em sembla), però quan li vaig dir que tenia sis-centes o set-centes pàgines, va fer un bot a la cadira, i vam arribar a la conclusió que potser valdria més de traduir-hi A Clockwork Orange. I, per postres, em va demanar, també en ferm, que li fes una "plaquette" sobre les quatre novel·les d'Ernst Hemingway traduïdes al català dins la "Proa". Com pots veure hauria de convertir-me en una mena d'oc-topode (per al·lo de "hi ha mans que semblen peus") per tal de donar compliment a totes aquestes feines, però tanmateix, si som eterns, com creu en Cendrós, dispo

de tota l'eternitat per fer-ho i encara em sobrara temps per escriure la novel·la, no trobes?, de manera que no m'hi amoïno gens.

Sí, tu, ja he començat a rebre una pila de papers de l'AELLC. És clar que ja et pots imaginar com em suaven les dents en llegir la invitació per assistir a la trobada (m'agrada més que "encontre") a Valencia per uns preus irrisoris. A veure quan la Generalitat patrocinara la vinguda d'escriptors de la diaspora.

Ara m'adono que, tal com t'ho explicava, potser t'has pensat que la carta la van obrir els espies del neofranquisme, pero no és així la cosa. És aquí on, segons que sabla, reviuen els metodes nefastos de l'escorcoll, lectura i qui-sap-lo de la correspondencia. I mira quina casualitat, la teva darrera també em va arribar ferida, pero aquest cop li havien posat uns esparadraps al correu de Bernal, com podras comprovar, car t'adjunto el sobre. Aquesta vegada és possible que, efectivament, s'hagi esberlat (esbotifarrat) el ventrell de l'envelop perque el feix de fulls era força gruixut, pero la vegada passada, no. La vegada passada li havien arrencat matusserament l'orella de dalt del sobre. Hélas!

Si en Franch no ens pot pagar, que no ens pagui, pero que no deixi d'enviar-me els altres contes. I que me'ls enviï directament a mi, per evitar-vos la feina, a tu i a la teva muller. Com pots veure em torno reiteratiu, en això del "Conte del diumenge", i penso que deu ser perque estic content com un ginjol en veure aquest conte meu, tan mudat, amb aqueixos ornaments que li ha fet la dibuixanta valenciana, i tan ben acompanyat de les teves falagueres i amables paraules. Com també m'ha fet força alegria la nota que en Muria, el germa de l'Anna Muria, ha escrit sobre el Pedrolo contra els límits a Jaloc de Mexic, precisament en el darrer número de la darrera revista de l'exili.

Dissabte passat vam celebrar el darrer acte d'enguany de l'Obra Cultural Catalana. Va ser destinat a homenatjar post-mortem H. Nadal i Mallol, que durant 56 anys seguits va dirigir la revista Ressorgiment, amb motiu d'haver estat acabat l'índex general de la revista, per noms d'autors, de títols i de temes, tasca ingent duta a terme per dues benemerites bibliotecaries catalanes, les germanes bessones Nacente, a les quals vam distingir amb una medalla d'OCC i un pergamí.

Voldria parlar-te de moltes altres coses, pero aquesta carta l'estic acabant el dia 17 i no vull que s'endarrereixi més, car ara ve Nadal i matarem el gall, i farem xirinola... De manera que Bon Nadal i que l'any vinent ens protegeixan tots els déus de l'Olimp. Una forta abraçada